

Aan het bestuur en de directie van de
Gemeenschappelijke regeling
Werkorganisatie Langedijk en Heerhugowaard
Postbus 390
1700 AJ HEERHUGOWAARD

Datum

23 december 2021

Ons kenmerk

2021-ML-30000602

Onderwerp

Concept Managementletter 2021

Geachte bestuur en directie,

Als onderdeel van de jaarrekeningcontroles 2021 hebben wij in de maanden oktober en november 2021 de tussentijdse (interim) controle voor uw bedrijfsvoeringsorganisatie (GR WLH) en de aangesloten gemeenten Heerhugowaard en Langedijk uitgevoerd. Deze tussentijdse controle is vooral gericht op onderwerpen die van belang zijn voor een goede en betrouwbare jaarverslaggeving van de drie hierboven genoemde organisaties.

Naar aanleiding van deze interim controle informeren wij u in deze managementletter over onze belangrijkste bevindingen. In deze rapportage richten wij ons met name op de mogelijke verbeterpunten in de bedrijfsvoering en processen die wij hebben onderzocht. Onze bevindingen hebben betrekking op de opzet, het bestaan en de effectieve werking van de administratieve organisatie en de daarin opgenomen maatregelen van interne beheersing (AO/IB).

Wij vertrouwen erop met deze rapportage een zinvolle bijdrage te leveren aan het (verder) verbeteren van de interne beheersing van het planning & controle-instrumentarium en het zelf controlerend vermogen binnen de drie organisaties.

In deze managementletter hanteren wij de volgende indeling:

1. Inleiding
2. Conclusie en samenvatting
3. Kwaliteit van de administratieve organisatie en interne beheersing
4. Belangrijkste bevindingen interim controle 2021
5. Actualiteiten en aandachtspunten jaarrekeningcontrole 2021

Wij bedanken de medewerkers van uw bedrijfsvoeringsorganisatie (GR WLH) voor de prettige en constructieve samenwerking en zijn vanzelfsprekend graag bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Hoogachtend,
Astrium Overheidsaccountants B.V.

drs. R.A.D. Knoester RA

Langedijk

Heerhugowaard

Managementletter

Gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie Langedijk en Heerhugowaard en de aangesloten gemeenten Langedijk en Heerhugowaard

1. Inleiding

In het kader van de door het bestuur respectievelijk gemeenteraden aan ons verstrekte opdrachten tot de controle van de jaarrekeningen 2021 van de gemeenschappelijke regeling werkorganisatie Langedijk en Heerhugowaard (GR WLH), de gemeente Heerhugowaard en de gemeente Langedijk (verder: WLH) brengen wij u hierbij verslag uit van onze belangrijkste bevindingen naar aanleiding van onze tussentijdse (controle) werkzaamheden die wij onlangs hebben uitgevoerd. Deze interim controle is afgesloten met een afzonderlijke managementletter.

De uitvoering van deze controle is ondanks de beperkingen als gevolg van de Covid-19 maatregelen overeenkomstig de planning afgerond. Dit positieve resultaat kon bereikt worden door onder andere het volgende:

- Vanaf de start van de samenwerking tussen WLH en Astrium is direct gekozen voor het via een online portal delen van de voor de controle benodigde controle-informatie.
- Goede voorbereiding, tussentijdse overleg / afstemming en aanlevering vanuit de WLH.
- Goede samenwerking en communicatie tussen de betrokken medewerkers van de WLH en Astrium.

De bevindingen in deze managementletter stellen u in staat om, daar waar nodig, maatregelen te nemen om de interne beheersing te verbeteren en daarmee de betrouwbaarheid van de financiële informatie te borgen en/of te optimaliseren.

Als medegebruiker van uw financieel informatiesysteem richten wij ons bij de interim controle voornamelijk op de opzet, het bestaan en de werking van het stelsel van administratieve organisatie en maatregelen van de interne beheersing.

Ons tussentijds onderzoek strekt zich niet verder uit dan noodzakelijk is om tot een oordeel te komen over de jaarrekening 2021. Daarbij onderzoeken wij voornamelijk de opgenomen maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing binnen de processen, die zijn gericht op het waarborgen van een betrouwbare informatievoorziening zowel binnen uw gemeente als naar buiten toe aan derden.

Wij beseffen ons dat onze managementletter in beginsel positief-kritisch is. Wij rapporteren immers voornamelijk over de eventuele leemten of mogelijkheden ter verbetering van de financiële en administratieve processen, de administratieve organisatie daarvan en daarin opgenomen maatregelen van interne beheersing. Wij geven in onze managementletter (op hoofdlijnen) aan op welke wijze verbeteringen van de administratieve organisatie en de daarin opgenomen maatregelen van interne beheersing kunnen worden doorgevoerd.

Onze werkzaamheden zijn erop gericht een oordeel te kunnen geven over de jaarrekening 2021 van de WLH en niet primair op het opsporen van fraudes of onregelmatigheden in uw organisatie. De bevindingen in deze brief zijn daarom beperkt tot de punten die voortvloeien uit onze reguliere controles.

Deze managementletter hebben wij op xx besproken met de concerncontroller van de WLH.

Conclusie en samenvatting

2. Conclusie en samenvatting

2.1 Conclusie ‘administratieve organisatie en interne beheersing’

Uw bedrijfsvoeringorganisatie WLH en de gemeenten Heerhugowaard en Langedijk opereren in een dynamische omgeving. De voorbije maanden hebben voornamelijk in het teken gestaan van het verder inrichten en professionaliseren van de bedrijfsvoeringorganisatie, de onzekerheid over het toekomstig overheidsbeleid en de financiële- en operationele impact van de corona crisis. De dynamische omgeving en voornamelijk de corona crisis vragen nadrukkelijk om extra inspanningen van uw medewerkers. In deze ‘moeilijke’ tijd slagen de bedrijfsvoering-organisatie er samen met de gemeenten, naar onze waarneming, goed in om de dienstverlening aan de inwoners, bedrijven en instellingen te continueren.

Op basis van de uitgevoerde interim controle 2021 kunnen wij concluderen dat de administratieve organisatie en interne beheersing **voldoet aan de daaraan te stellen eisen**. *Wel constateren wij dat er nog stappen gemaakt moeten worden in de harmonisatie van de bedrijfsprocessen van beide gemeenten in de nieuwe organisatie.*

Ten aanzien van de processen waarbij in het proces zelf nog onvoldoende interne beheersingsmaatregelen zijn ingebouwd zijn op een goede manier aanvullende verbijzonderde interne controlewerkzaamheden ingeregeld of vormgegeven. Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden kunnen wij hierdoor goed gebruik maken van deze uitgevoerde of deels nog uit te voeren aanvullende werkzaamheden.

Wij constateren dat in het boekjaar 2021 hard is en wordt gewerkt aan het (waar nodig) opnieuw inrichten van de operationele bedrijfsvoeringprocessen en het verder verbeteren en optimaliseren van de kwaliteit van deze operationele bedrijfsvoeringprocessen binnen uw organisaties. Dit blijkt concreet uit het kritisch blijven analyseren van de bestaande processen en procedures, zoals naar voren is gekomen tijdens de diverse besprekingen die wij hebben gevoerd. De medewerkers die wij hebben gesproken, zijn ook betrokken bij de organisaties en geven blijk van een intrinsieke motivatie om de administratieve organisatie en interne beheersing van de organisaties verder te optimaliseren.

Om ervoor te zorgen dat de bedrijfsvoering nog relevanter wordt voor het primaire proces wordt gewerkt aan een verdere professionalisering. Er wordt hierbij gestreefd naar een duurzame (toekomst-robuste) bedrijfsvoering. Met een duurzame bedrijfsvoering kan namelijk nog meer dan nu al het geval is ‘vooruit’ worden gekeken, waardoor het mogelijk blijft om tijdig en adequaat te reageren op belangrijke ontwikkelingen en kansen.

In deze managementletter hebben wij die punten opgenomen die belangrijk zijn vanuit de ‘in control positie’ en naar onze mening prioriteit hebben, aangevuld met overige actuele ontwikkelingen binnen de gemeentebranche.

Specifiek genomen zijn nog wel diverse verbeterpunten geconstateerd ten aanzien van de kwaliteit van de administratieve organisatie en interne beheersing. Deze verbeterpunten zijn in de hoofdstukken drie en vier van deze managementletter nader uitgewerkt.

2.2 Samenvatting bevindingen en adviezen managementletter 2021

De managementletter 2021 is in de tabel op de volgende pagina samengevat. Om één integraal document te verkrijgen is ook de reactie van de concerncontroller en de directie van de bedrijfsvoeringorganisatie WLH op onze bevindingen en adviezen opgenomen.

Onderstaande bevindingen hebben directe of indirecte gevolgen voor de financial control binnen uw organisaties. Wij staan bij de jaarrekeningcontroles wederom stil bij de financial control binnen uw organisaties en rapporteren hierover in de accountantsverslagen. Voor het komend jaar is het van belang de onderstaande adviezen, signaleringen en opmerkingen te gaan inbedden in uw organisaties. Het monitoren en beheersen kan immers alleen optimaal gebeuren vanuit betrouwbare en geoptimaliseerde processen en procedures.

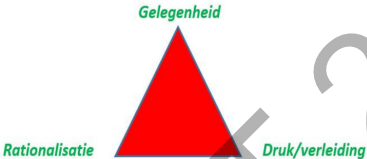
Voor de details per bevinding verwijzen wij naar de hoofdstukken drie en vier. Per bevinding hebben wij een prioriteit meegegeven, die als volgt is bepaald:

Prioriteit	Toelichting
	De opzet en het bestaan van de administratieve organisatie en interne beheersing is op orde . Met opvolging van deze bevinding kan de kwaliteit van de AO/IB nog verder worden vergroot en kunnen efficiëncyslagen worden behaald. Deze bevinding heeft geen impact op de accountantscontrole.

Prioriteit	Toelichting
	Bevinding is van groot belang voor de kwaliteit van de administratieve organisatie en interne beheersing, waarbij een risico aanwezig is dat hierdoor de jaarrekening een afwijking van materieel belang kan bevatten. Naar onze mening moet deze bevinding direct opgepakt worden. Indien deze bevinding niet wordt opgevolgd zullen aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden benodigd zijn, danwel kan dit impact hebben op de strekking van onze controleverklaring.
	Bevinding is van belang voor de kwaliteit van de administratieve organisatie en interne beheersing, waarbij een risico aanwezig is dat hierdoor de jaarrekening een afwijking van materieel belang kan bevatten. Opvolging is naar onze mening gewenst om aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden te voorkomen.

Verwijzing managementletter	Prioriteit	Bevinding en advies	Reactie management
3.3 – Verbijzonderde interne controle (VIC)	 Boekjaar 2021 Boekjaar 2022	<p>Wij hebben geconstateerd dat er voor het boekjaar 2021 nog geen overkoepelend (verbijzonderd) interne controleplan is opgesteld en geformaliseerd.</p> <p>Wij <u>adviseren</u> om op korte termijn een overkoepelend en risicogericht (verbijzonderd) interne controleplan op te stellen en te formaliseren. Hierdoor is sprake van een breed gedragen plan van aanpak binnen de bedrijfsvoeringorganisatie. In overeenstemming met dit plan dienen vervolgens de VIC-werkzaamheden te worden uitgevoerd en afgerond vóór aanvang van de jaarrekeningcontroles 2021.</p> <p>Wij hebben begrepen dat de organisatie momenteel bezig is met het opstellen van een interne controleplan voor 2022</p>	
4.1 – Voortgang harmonisatieproces		<p>De implementatie van het nieuwe financieel systeem heeft vertraging opgelopen. Vooral nog mikt de organisatie erop dat op 1 januari 2022 in ieder geval met een “minimum product” gewerkt kan worden, welke vervolgens verder uitgebreid wordt. Wij benadrukken het belang van het ‘werkend’ zijn van deze applicatie per 1 januari 2022.</p>	
4.2 – Formaliseren procesbeschrijvingen		<p>Wij hebben geconstateerd dat er voor een aantal processen de beschrijving niet aanwezig is, niet is geactualiseerd naar de nieuwe situatie of nog een concept status heeft.</p> <p>Wij <u>adviseren</u> om deze processen volledig (inclusief beschrijving key controls) te beschrijven en de beschrijving waar nodig te actualiseren. Tevens is ons advies om de beschrijvingen en instructies te formaliseren.</p>	
4.3 – Omgevingsvergunningen		<p>De tarieven van de omgevingsvergunningen worden door de applicatiebeheerder in Squit jaarlijks ingevoerd. Wij hebben ten tijde van de interimcontrole geconstateerd dat geen zichtbare controle plaats op de ingevoerde tarieven door de casemanager.</p>	

Verwijzing managementletter	Prioriteit	Bevinding en advies	Reactie management
		<p>Wij <u>adviseren</u> de casemanager om de ingevoerde tarieven in Squit voor de gemeente Dijk en Waard zichtbaar integraal te toetsen.</p> <p>Voor Langedijk is de facturatie en inning uitbesteedt aan Consensus. Wij hebben begrepen dat de gemeente Langedijk in onvoldoende mate wordt geïnformeerd door Consensus ten aanzien van de ontwikkeling en openstaande debiteurenpositie. Momenteel lopen er gesprekken om voor de gemeente Dijk en Waard de volledige facturatie en inning in eigen beheer te houden en niet meer uitbesteden aan Consensus.</p> <p>Wij <u>adviseren</u> u om tijdig een besluit te nemen en de voorbereidingen te treffen voor de inrichting in Squit en Unit4 voor Dijk en Waard.</p>	
4.4 –Sociaal domein		<p>De invoering van het nieuwe zorgprestatie-model zorgt ervoor dat veel softwareleveranciers van zorgapplicaties begin 2022 een nieuwe versie zullen uitbrengen. Een groot aantal zorgaanbieders zullen naar verwachting eind december hun administratie sluiten ter voorbereiding op de release. Hetgeen betekent dat de declaraties over 2021 vertraging kunnen oplopen.</p> <p>Wij <u>adviseren</u> de gemeente om tijdig en proactief te communiceren met zorgaanbieders omtrent de deadlines van de eindafrekeningen.</p>	
4.5 –Normenkader		<p>Het normenkader voor de rechtmatigheid boekjaar 2021 was ten tijde van de interim controle nog niet beschikbaar. Het is de verwachting dat deze pas in 2022 wordt vastgesteld door de audit commissie van de nieuwe gemeente (gemeente Dijk en Waard).</p> <p>Wij <u>adviseren</u> om het benodigde normenkader voor de rechtmatigheidscontrole boekjaar 2021 op korte termijn ten behoeve van de werkorganisatie WLH op te stellen en te formaliseren</p>	

Verwijzing managementletter	Prioriteit	Bevinding en advies	Reactie management
4.6 – M&O-beleid en fraude- en Corruptierisicoanalyse		<p>Opstellen en vaststellen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • M&O-beleid; • Fraude- en corruptieanalyse; <p>Bij het opstellen van de fraude- en corruptierisicoanalyse <u>adviseren</u> wij om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bij het beschrijven van fraude- en corruptierisico's rekening houdend met het fraudedriehoek; <div style="text-align: center;"> </div> <ul style="list-style-type: none"> • de kans en impact ten aanzien van het voordoen van deze risico's te benoemen; • de reeds bestaande beheersingsmaatregelen binnen de processen (controle vooraf) ten aanzien van de belangrijkste risico's ten aanzien van fraude en integriteitsissues te beschrijven; • impact van het werken op afstand en van digitalisering mee te nemen in de risicoanalyse; • beschreven fraude- en corruptierisico te implementeren in de werkzaamheden van de VIC (controle achteraf) en bij de VIC extra aandacht te besteden aan signalen ten aanzien van fraude en integriteitsissues; • uw interne fraude- en corruptieanalyse jaarlijks te bespreken en te actualiseren. 	

Verwijzing managementletter	Prioriteit	Bevinding en advies	Reactie management
4.7 – Lonen & salarissen		In 2021 is de aansluiting tussen de financiële administratie en salarisadministratie niet consistent voor elke maand gelegd. Wij <u>adviseren</u> u om deze aansluiting maandelijks zichtbaar te leggen.	
4.8 – Financial reporting		Binnen de organisatie worden gedurende het jaar de tussenrekeningen en overlopende posten niet of in beperkte mate opgeschoond. Daarnaast worden er geen zichtbare aansluitingen gelegd tussen de sub administraties met het grootboek. Wij <u>adviseren</u> u om het opschonen van tussenrekeningen en overlopende posten en het leggen van aansluitingen van sub/administraties met het grootboek een vast onderdeel te maken van de maandafsluiting.	
4.9 – Prestatielevering inkopen		Wij hebben geconstateerd dat beleid en werkinstructies ten aanzien van de uitvoering van de vaststelling van de prestatielevering van aan de organisaties gefactureerde goederen en diensten ontbreken. Wij <u>adviseren</u> u om een beleid te formuleren (gebaseerd op een risico-analyse) waarin de documentatie van de vaststelling van de prestatielevering wordt beschreven. Daarnaast <u>adviseren</u> wij u om een werkinstructie voor uw prestatie akkoordverklaarders (PAV-ers) en budgethouders op te stellen waarin de spelregels ten aanzien van de goedkeuring van de prestatielevering worden beschreven.	
4.10 – Tussentijdse informatievoorziening		Voor de gemeente Dijk en Waard is een nieuwe P&C cyclus onderhanden waarbij op verschillende momenten in het jaar adequaat wordt gerapporteerd zoals een voorjaarsnota, najaarsnota, kadernota etc. Wij adviseren u om de nieuwe P&C cyclus tijdig te finaliseren.	
4.11 – ICT-beheerorganisatie en general IT-controls		In onze managementletter 2020 hebben diverse aanbevelingen gemaakt ten aanzien van de ICT-beheer organisatie en general IT-controls. In 2021 zijn deze aanbevelingen nog niet zijn opgevolgd, vanwege de focus op de ICT harmonisatie (zie ook 4.1). Hetgeen	

Verwijzing managementletter	Prioriteit	Bevinding en advies	Reactie management
		<p>betekent dat de aandacht uitgaat naar de implementatie en harmonisatie van verschillende applicaties.</p> <p>Wij adviseren om onze aanbevelingen uit de managementletter 2020 op te pakken en te implementeren.</p>	

CONCEPT 23-12-2021

The background of the slide is an aerial architectural rendering of a city development. It shows a mix of residential buildings, green spaces, and infrastructure. A prominent feature is a large, curved road or canal that runs through the center of the development. The colors used in the rendering include shades of green for vegetation, blue for water or roads, and various colors for buildings and structures. A large, semi-transparent watermark 'CONCEPT 23/12/2021' is overlaid diagonally across the image.

Kwaliteit van de administratieve organisatie en interne beheersing

3. Kwaliteit van de administratieve organisatie en interne beheersing

3.1 Opzet administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB)

De interne beheersing binnen de WHL is georganiseerd langs de volgende verdedigingslijnen:

1. 1^e lijn; Administratieve organisatie en interne beheersing in de processen in de lijnorganisatie en IT-systemen.
2. 2^e lijn; Interne controle uitgevoerd door medewerkers binnen de processen (IC).
3. 3^e lijn; Verbijzonderde interne controle uitgevoerd door medewerkers van het team AO/IB.
4. 4^e lijn; Controlewerkzaamheden door de externe accountant.

In dit hoofdstuk geven wij onze visie ten aanzien van de (verbijzonderde) interne controle.

3.2 Kwaliteit van de AO/IB binnen de (voor de controle van de jaarrekening) belangrijkste processen

In het kader van de controle van de jaarrekening controleren wij de opzet en het bestaan van de AO/IB van de bedrijfsvoeringsprocessen die resulteren in posten in de jaarrekening. In de tabel hebben wij ons totaalbeeld van de interne beheersing van de WHL per proces (voor zover gecontroleerd gedurende de interim-controle) weergegeven.

Voor de WLH constateren wij, zoals eerder aangegeven, dat de administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB) in de processen in de lijnorganisatie voldoet aan de minimale daaraan te stellen eisen. Wij attenderen u daarbij op het feit dat ons beeld van de processen gebaseerd is op de beoordeling van de opzet en het bestaan van de beheersmaatregelen van de processen ten tijde van de door ons uitgevoerde interimcontrole. De beoordeling betreft een momentopname en kan dus afwijken van de werking van de beheersmaatregelen gedurende het gehele jaar.

Op basis van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden, komen wij tot de conclusie dat de AO/IB van de bedrijfsvoeringorganisatie WLH en de aangesloten gemeenten Heerhugowaard en Langedijk voor alle relevante (financiële) processen (processen welke relevant zijn voor de controle van de jaarrekening) in opzet een voldoende scoort. Hierbij houden wij per proces ook rekening met de uitkomsten van de werkzaamheden welke door de VIC zijn uitgevoerd (ook gebaseerd op voorgaand jaar) en zullen worden uitgevoerd.

Omdat de interne controles op de AO/IB en IT General Controls binnen de processen niet altijd zichtbaar en meetbaar zijn of niet goed werken, kunnen wij voor de controlewerkzaamheden nog niet goed steunen op de AO/IB van de processen. Als gevolg hiervan, is onze controleaanpak voornamelijk gegevensgericht waarbij wij wel gebruik maken van de VIC-werkzaamheden welke achteraf worden uitgevoerd.

Een overzicht van de processen welke wij hebben onderzocht is als volgt:

Bedrijfsvoeringsprocessen	Onvoldoende	Voldoende	Goed
Planning & Control (incl. financial reporting)	☒	☒	
Inkopen EU-aanbestedingen		☒	
Betalingsverkeer Treasury		☒	
Personeel en salarisadministratie		☒	
Belastingen en lokale heffingen		☒	
Omgevingsvergunningen		☒	
Subsidieverstrekingen		☒	
Verhuur en pacht		☒	
Sociaal domein Uitkeringen (Werk en Inkomen)		☒	
Sociaal domein WMO en Jeugdhulp		☒	
Automatisering (IT General Controls)		☒	
Verbijzonderde interne controle (VIC)	☒	☒	

Leeswijzer bij de procesmonitor:

Voor het bepalen van de effectiviteit hebben wij gekeken naar de opzet en het bestaan van de administratieve organisatie en interne beheersing binnen de bedrijfsvoeringprocessen. Bij de kwalificatie van de processen zijn wij uitgegaan van de beoordeling zoals opgenomen in de tabel.

Kwalificatie	Toelichting
Onvoldoende	Bij een niet toereikende opzet en ontbreken van mitigerende aanvullende verbijzonderde interne controle (VIC) maatregelen scoort het proces onvoldoende.
Voldoende	De opzet en het bestaan van de administratieve organisatie en interne beheersing hebben wij als voldoende beoordeeld indien: <ul style="list-style-type: none"> • Binnen het proces minimale functiescheiding aanwezig is en de interne beheersingsmaatregelen in opzet toereikend aanwezig zijn; • Indien wij geconstateerd hebben dat de hiervoor genoemde voorwaarden niet binnen het proces aanwezig zijn, maar de belangrijkste risico's binnen het proces worden gemitigeerd door aanvullende maatregelen, zoals verbijzonderde interne controlewerkzaamheden.
Goed	De effectiviteit van een proces wordt op basis van onze beroepsregels op 'goed' gekwalificeerd indien de interne beheersingsmaatregelen zodanig binnen de processen zijn ingeregeld dat de accountant hierop kan steunen voor zijn controlewerkzaamheden. De controleaanpak van de accountant kan in dit geval systeemgericht ingestoken worden, echter in de praktijk is veelal een gegevensgerichte controle, in nauwe samenwerking met de verbijzonderde interne controle, de meest effectieve aanpak.

Ten aanzien van de conclusie 'onvoldoende' / 'voldoende' voor de processen 'Planning & Control' en 'Verbijzonderde Interne Controle' verwijzen wij naar onze bevindingen in de hoofdstuk drie. De processen 'Belastingen en lokale heffingen' (o.a. heffing en invordering van gemeentelijke belastingen zoals onroerende zaakbelasting, rioolheffing en afvalstoffenheffing) en 'Omgevingsvergunningen' (bouwleges; alleen gemeente Langedijk) zijn (grotendeels) uitbesteed aan de gemeenschappelijke regeling Cocensus. Het proces "Sociaal domein / Uitkeringen" is voor wat betreft de uitvoering van de participatiewet (uitkeringen) en de

‘tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers’ (Tozo) uitbesteed aan de gemeenschappelijke regeling Haltewerk. Voor de controle van de jaarrekening van de gemeenten Heerhugowaard en Langedijk maken wij gebruik van de controlewerkzaamheden en rapportages van de accountants van deze organisaties.

Uiteraard zijn er meer processen te onderkennen met financiële gevolgen voor de jaarrekening welke niet in het bovenstaande rijtje voorkomen. Op basis van de omvang en de kwaliteit van deze processen, voeren wij gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit door middel van deelwaarnemingen, cijferanalyse, verbandcontroles et cetera. Ook hierbij maken wij gebruik van werkzaamheden welke door de VIC zijn uitgevoerd.

3.3 Verbijzonderde interne controle (VIC)

Conform de definitie van de Commissie BADO (d.d. 14 februari 2019) is de verbijzonderde interne controle gericht op het verkrijgen van inzicht vanuit de eigen organisatie in tenminste de getrouwe en rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties, zoals deze in de jaarrekening tot uitdrukking komen.

De VIC (3^e verdedigingslijn) is een aanvulling op de reguliere interne controle (2^e verdedigingslijn), in die zin dat een objectief oordeel gegeven wordt over de opzet, het bestaan en de werking van de interne controles en beheersingsmaatregelen (eerste verdedigingslijn). Hierbij wordt onder meer aandacht geschonken aan de opzet, het bestaan en de werking van relevante beheersingsmaatregelen, alsmede de risico’s die aanwezig zijn voor wat betreft de eerdergenoemde aspecten van getrouwheid en rechtmatigheid, binnen de processen met de grootste (financiële en maatschappelijke) risico’s.

In de optimale situatie zijn interne controlehandelingen ingericht in de lijn van de processen. Het afdelingshoofd is als proceseigenaar verantwoordelijk voor de lijn en treft middels de interne controlehandelingen beheersingsmaatregelen ter beheersing van het proces. Verbijzonderde interne controlehandelingen zijn controlehandelingen die worden verricht door medewerkers die niet in de lijn van het proces zijn betrokken, waarbij de betreffende medewerkers achteraf toetsen of de beheershandelingen in de lijn zijn uitgevoerd. Dit is derhalve een repressieve beheersmaatregel. Een efficiënt ingerichte (verbijzonderde) interne controle-aanpak geeft het bestuur, het college van burgemeester & wethouders en de gemeenteraad de zekerheid die zij nodig hebben om te kunnen vertrouwen op de betrouwbaarheid van de informatie welke vanuit de organisatie is aangeleverd. Anderzijds wordt gewaarborgd dat middelen niet ongeoorloofd aan de gemeente worden onttrokken.

Ten aanzien van de processen waarbij in het proces zelf nog onvoldoende interne controlehandelingen zijn ingebouwd, verricht uw gemeente aanvullende verbijzonderde interne controlewerkzaamheden. Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden kunnen wij hierdoor goed gebruik maken van door uw VIC uitgevoerde werkzaamheden.

Ontbreken van een (verbijzonderd) interne controleplan

Voor het boekjaar 2021 is nog geen overkoepelend en risicogericht (verbijzonderd) interne controleplan opgesteld en vastgesteld. In een (verbijzonderd) interne controleplan dient onder meer te worden beschreven:

- de planning van de verbijzonderde interne controlewerkzaamheden en wie daarbij een rol vervuld;
- een analyse van de interne en hogere (externe) wet- en regelgeving zoals opgenomen in de normenkaders van de bedrijfsvoeringorganisatie WLH en de gemeenten Heerhugowaard en Langedijk, in relatie tot de uitgevoerde verbijzonderde interne controlewerkzaamheden. Het is belangrijk om vast te leggen welke interne en hogere (externe) wet- en regelgeving zoals opgenomen in de normenkaders relevant zijn voor de financiële rechtmatigheid;
- een analyse van welke verbijzonderde interne controlewerkzaamheden betrekking hebben op welke norm met financiële rechtmatigheid;
- een risico-inschatting per proces of controle-object. Het risico is allereerst afhankelijk van de omvang van de financiële middelen die worden gegenereerd door het betreffende proces, ten opzichte van de materialiteit. Daarnaast is het risico afhankelijk van de complexiteit, bewerkelijkheid, fraude gevoeligheid en subjectiviteit.

Wij adviseren de bedrijfsvoeringorganisatie WLH om voor 2022 naast de normenkaders een toetsingskader vast te stellen, waarin

alleen de relevante normen voor de financiële rechtmatigheid zijn opgenomen. Daarnaast adviseren wij dat de bedrijfsvoeringorganisatie WLH een risico inschatting maakt van de te controleren processen en posten waarmee inzichtelijk kan worden gemaakt en gewaarborgd dat de correcte verbijzonderde interne controlewerkzaamheden worden uitgevoerd.

Uiteraard denken wij graag vanuit onze rol als externe controleur mee bij het opstellen van het (verbijzonderd) intern controleplan. Het onderdeel fraude en integriteitsrisico's inclusief bijbehorende maatregelen dient naar onze mening hiervan onderdeel uit te maken.

VIC-werkzaamheden 2021 zijn nog niet gestart

De VIC-werkzaamheden voor boekjaar 2021 zijn, ten tijde van de interim controle, nog niet gestart. Wij hebben met de betrokken medewerkers afgestemd dat wij in het voorjaar 2022, overeenkomstig voorgaande jaren, de VIC-dossier en opgestelde rapportages ontvangen welke tot dan gereed zijn. Na ontvangst van de VIC-dossiers en rapportages zullen wij vervolgens controlewerkzaamheden uitvoeren op de VIC. Het gezamenlijke doel hierbij is om deze werkzaamheden voorafgaand aan de jaarrekeningcontroles 2021 af te ronden. *Wij vragen uw specifieke aandacht voor het tijdig uitvoeren, afronden en rapporteren van de verbijzonderde interne controles op alle materiële processen.*

DIJK EN

WAARD

CONFIDENT 23-12-2021

Bevindingen
interim controle 2021

4. Bevindingen interim controle 2021

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2021 hebben wij in oktober 2021 de interim controle voor uw organisatie uitgevoerd. Vanaf paragraaf 4.1 gaan wij nader in op onze bevindingen, zoals opgenomen in de samenvattende tabel in paragraaf 2.2, inzake de interim controle 2021.

4.1 Voortgang harmonisatieproces

Het harmonisatieproces is een belangrijk proces binnen de organisatie. Ten tijde van de interim controle hebben wij hier ook aandacht aan besteed. Wij hebben bij alle procesafspraken stilgestaan bij de behaalde resultaten, planning en voortgang van de harmonisatie.

Op basis van de gevoerde gesprekken concluderen wij dat de organisatie ervoor gekozen heeft om de ICT harmonisatie als eerst op te pakken. Hierbij heeft de organisatie de kans gemist om eerst het beleid en de interne processen te harmoniseren en vervolgens de ICT hierop aan te passen. Het risico is hierdoor aanwezig dat de applicaties uiteindelijk niet aan de verwachtingen zullen voldoen.

Het proces rondom de ICT harmonisatie heeft daarnaast een vertraging opgelopen. De meeste deadlines die in het plan van aanpak zijn genoemd zijn helaas niet behaald, waardoor de planning is aangepast.

De implementatie van het nieuwe financieel systeem (Unit 4 – ERPx) is een belangrijke onderdeel van de ICT harmonisatie. Op basis van een Europees aanbestedingstraject heeft de organisatie besloten om per 1 januari over te stappen naar een nieuwe financiële

administratie, ERPx. Dit is de meest recente ERP oplossing van Unit4. De organisatie wordt hierbij ondersteund door de adviseurs van Unit4. ERPx is vanuit de invalshoek van de jaarrekeningcontrole de meest cruciale applicatie omdat de primaire registratie van onder meer debiteuren, crediteuren en inkopen in Unit4 plaatsvindt.

De implementatie van ERPx was ten tijde van de interimcontrole functioneel nog niet gereed. De implementatie van een nieuwe applicatie welke ook nog niet breed is uitgerold bij andere gemeenten geeft veel uitdagingen. Vooralsnog mikt de organisatie erop dat op 1 januari 2022 in ieder geval met een “minimum product” gewerkt kan worden, welke vervolgens verder uitgebreid wordt. Wij benadrukken het belang van het ‘werkend’ zijn van deze applicatie per 1 januari 2022.

4.2 Formaliseren procesbeschrijvingen

Een procesbeschrijving bevat onder andere een beschrijving van de relevante functiescheidingen en de interne beheersingsmaatregelen (key controls) welke binnen processen worden uitgevoerd. Deze beschrijvingen vormen niet alleen een basis voor de accountant maar ook voor de uitvoering van de VIC. Wij hebben geconstateerd dat er binnen de bedrijfsvoeringorganisatie WLH en de gemeenten Heerhugowaard en Langedijk voor een aantal processen de beschrijving (nog) niet aanwezig is, niet is geactualiseerd naar de nieuwe situatie per 1 januari 2022 of nog een concept status heeft. Deze bevinding is vorig jaar ook gerapporteerd.

De gemeente heeft ervoor gekozen om procesbeschrijvingen te formaliseren nadat het harmonisatieproces is afgerond. Dit is een besluit dat leidt tot in efficiency omdat het formaliseren van

processen een integraal onderdeel zou moeten zijn van een harmonisatieproces.

Wij adviseren om procesbeschrijvingen (inclusief beschrijving key controls) te actualiseren naar de nieuwe situatie (harmonisatie) en ten minste voor de relevante bedrijfsvoeringprocessen op te stellen. Tevens adviseren wij om de procesbeschrijvingen te laten formaliseren.

4.3 Omgevingsvergunningen

De tarieven van de omgevingsvergunningen worden door de applicatiebeheerder in Squit jaarlijks ingevoerd. Wij hebben ten tijde van de interimcontrole geconstateerd dat geen zichtbare controle plaats op de ingevoerde tarieven door de casemanager.

Wij adviseren de casemanager om de ingevoerde tarieven in Squit voor de gemeente Dijk en Waard zichtbaar integraal te toetsen.

Voor Langedijk is de facturatie en inning uitbesteedt aan Consensus. Wij hebben begrepen dat de gemeente Langedijk in onvoldoende mate wordt geïnformeerd door Consensus ten aanzien van de ontwikkeling en openstaande debiteurenpositie. Momenteel lopen er gesprekken om voor de gemeente Dijk en Waard de volledige facturatie en inning in eigen beheer te houden en niet meer uitbesteden aan Consensus.

Wij adviseren u om tijdig een besluit te nemen en de voorbereidingen te treffen voor de inrichting in Squit en Unit4 voor Dijk en Waard.

4.4 Sociaal domein

De invoering van het nieuwe zorgprestatie-model zorgt ervoor dat veel softwareleveranciers van zorgapplicaties begin 2022 een nieuwe verzie zullen uitbrengen. Een groot aantal zorgaanbieders zullen naar verwachting eind december hun administratie sluiten ter voorbereiding op de release. Hetgeen betekent dat de declaraties over 2021 vertraging kunnen oplopen.

Op basis van de genoemde onzekerheden is het de verwachting dat het proces rondom de eindafrekeningen vertraagd zal worden. Dit kan consequenties hebben voor de afronding van de jaarrekeningcontrole en mogelijk ook de strekking van de controleverklaring.

Wij adviseren de gemeente om tijdig en proactief te communiceren met zorgaanbieders omtrent de deadlines van de eindafrekeningen.

4.5 Normenkader

Het normenkader voor de rechtmatigheid boekjaar 2021 was ten tijde van de interim controle nog niet beschikbaar. Het is de verwachting dat deze pas in 2022 wordt vastgesteld door de audit commissie van de nieuwe gemeente (gemeente Dijk en Waard).

Het is belangrijk dat de WLH bestaande uit de werkorganisatie en aangesloten gemeenten afzonderlijk beschikken over een normenkader. Zonder dit normenkader kan er door de accountant geen rechtmatigheidsoordeel worden afgegeven in de controleverklaring bij de jaarrekening.

Wij adviseren om het benodigde normenkader voor de rechtmatigheidscontrole boekjaar 2021 op korte termijn ten behoeve van de werkorganisatie WLH op te stellen en te formaliseren.

4.6 M&O-beleid en Fraude- en corruptierisicoanalyse

De rol voor accountants zullen als gevolg van wijzigingen in de wet en regelgeving aangepast worden van een passief naar actief onderzoeken naar fraude- en corruptierisicofactoren. Vanaf boekjaar 2022 zullen wij hierover verplicht moeten rapporteren in de controleverklaring (voor boekjaar 2021 geldt, net als de rechtmatigheidsverantwoording, dat er sprake is van een pilotjaar).

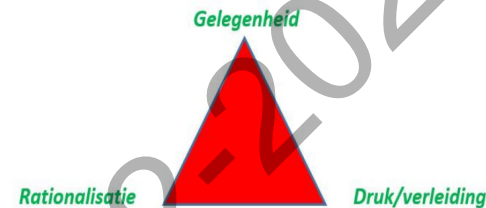
Voor uw organisatie betekent dit dat wij in onze rapportages uitgebreider zullen rapporteren over fraude en integriteit. Aangezien het bestuur in eerste instantie verantwoordelijk is voor het opzetten van een administratieve organisatie en interne beheersing ter voorkoming van fouten en/of fraude in financiële overzichten, verwachten wij van dat uw organisatie de komende periode minimaal het volgende opstelt en vaststelt:

- M&O-beleid.
- Fraude- en corruptieanalyse

Op dit moment voert de WLH wel cyclisch een uitgebreide risicoanalyse uit in het kader van de begroting. Hierop volgt een actualisatie ten behoeve van de accountantscontrole bij de jaarrekening. Deze risicoanalyse is in het kader van bovenstaande (frauderisicoanalyse) nog ontoereikend. Een frauderisicoanalyse stelt de WLH in staat om frauderisico's te beheersen door preventieve maatregelen te treffen in de administratieve organisatie. De uitvoering van de analyse levert een bijdrage aan de bewustwording van de medewerkers in alle lagen van de organisatie.

Bij het opstellen van de fraude- en corruptierisicoanalyse adviseren wij om:

- bij het beschrijven van fraude- en corruptierisico's rekening houdend met het fraudedriehoek;

- de kans en impact ten aanzien van het voordoen van deze risico's te benoemen;
- de reeds bestaande beheersingsmaatregelen binnen de processen (controle vooraf) ten aanzien van de belangrijkste risico's ten aanzien van fraude en integriteitsissues te beschrijven;
- impact van het werken op afstand en van digitalisering mee te nemen in de risicoanalyse;
- beschreven fraude- en corruptierisico te implementeren in de werkzaamheden van de VIC (controle achteraf) en bij de VIC extra aandacht te besteden aan signalen ten aanzien van fraude en integriteitsissues;
- uw interne fraude- en corruptieanalyse jaarlijks te bespreken en te actualiseren.

4.7 Lonen & salarissen

In 2021 is de aansluiting tussen de financiële administratie en salarisadministratie niet consistent voor elke maand gelegd.

Wij adviseren u om deze aansluiting maandelijks zichtbaar te leggen.

4.8 Financial reporting

Binnen de organisatie worden gedurende het jaar de tussenrekeningen en overlopende posten niet of in beperkte mate opgeschoond. Daarnaast worden er geen zichtbare aansluitingen gelegd tussen de sub administraties met het grootboek.

Wij adviseren u om het opschonen van tussenrekeningen en overlopende posten en het leggen van aansluitingen van sub/administraties met het grootboek een vast onderdeel te maken van de maandafsluiting.

4.9 Prestatielevering inkopen

Het aantonen en onderbouwen van prestatielevering is een belangrijk onderdeel van de controle op de juistheid en rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde inkoopkosten en investeringen.

In de huidige werkwijze van de bedrijfsvoeringorganisatie WLH en gemeenten wordt de prestatielevering van inkoopfacturen digitaal door de “prestatie akkoord verklaarder” (hierna: PAV’er) in de workflow van de applicatie (SAP) Civision Middelen bevestigd. Er is geen formele werkinstructie beschikbaar voor de PAV’ers en budgethouders of -beheerders, waarin is beschreven aan welke eisen moet zijn voldaan alvorens de prestatielevering mag worden goedgekeurd. Daarnaast is er geen formeel beleid ten aanzien van het bewaren van onderliggende bewijsstukken, zoals pakbonnen, afleverbescheiden, offertes, opdrachtverleningen, getekende termijnstaten en urenbriefjes etc. Hierdoor is het voor uw medewerkers onduidelijk wat er van hen wordt verwacht (rol, verantwoordelijkheid, registratie en documentatie) bij de goedkeuring van de prestatielevering.

Momenteel is de inrichten van de prestatieverklaring in Unit 4 onderhanden. Wij hebben begrepen dat de opzet en inrichting van het afgeven van een prestatie in Unit4 soortgelijk zal verlopen als de huidige werkwijze. Ook is de organisatie bezig met het opstellen van een nieuwe budgethoudersregeling.

Wij adviseren u om een risicoanalyse op te stellen waarin u, bijvoorbeeld gebaseerd op aard en omvang van uw inkopen, beleid formuleert voor de interne eisen waaraan de documentatie van de prestatielevering dient te voldoen. Daarnaast adviseren wij u om een formele werkinstructie voor uw PAV’ers en budgethouders of -beheerders op te stellen waarin de spelregels ten aanzien van de goedkeuring van de prestatielevering concreet worden beschreven. Ten slotte adviseren wij om een structuur te bepalen waarin de prestatielevering documentatie centraal en consistent wordt geregistreerd.

4.10 Tussentijdse informatievoorziening

Vorig jaar is geconstateerd dat voor de bedrijfsvoeringorganisatie WLH geen (financiële) tussentijdse managementrapportage(s) over het boekjaar 2020 zijn uitgebracht. De aanbevelingen zijn adequaat opgevolgd omdat in 2021 voor de WLH een tussentijdse rapportage is opgesteld. Wij hebben geconstateerd dat voor de gemeente Dijk en Waard een nieuwe P&C cyclus onderhanden is waarbij op verschillende momenten in het jaar adequaat wordt gerapporteerd zoals een voorjaarsnota, najaarsnota, kadernota etc.

Wij adviseren u om de nieuwe P&C cyclus tijdig te finaliseren.

4.11 ICT-beheer organisatie en general IT-controls

In onze managementletter 2020 hebben diverse aanbevelingen gemaakt ten aanzien van de ICT-beheer organisatie en general IT-controls. In 2021 zijn deze aanbevelingen nog niet zijn opgevolgd, vanwege de focus op de ICT harmonisatie (zie ook 4.1). Hetgeen betekent dat de aandacht uitgaat naar de implementatie en harmonisatie van verschillende applicaties.

Wij adviseren om onze aanbevelingen uit de managementletter 2020 op te pakken en te implementeren.

Wel heeft de WLH naar aanleiding van de hack bij de gemeente Hof van Twente besloten de digitale weerbaarheid van de organisatie in beeld te brengen, inclusief een handlingsplan met tijdpad. Hierbij diende in ieder geval een pentest te worden uitgevoerd zodat een eerste beeld wordt verkregen van de kwetsbaarheden van het lokale infrastructuur en hoofd- en primaire websites. Op basis van de uitkomsten van deze test is geconcludeerd dat de digitale weerbaarheid van de organisatie op meerdere onderdelen verbeterd moet worden. Deze verbetering wordt de komende periode opgepakt

CONCEPT 23-12-2021

**Actualiteiten en
aandachtspunten
jaarrekeningcontrole 2021**

5. Actualiteiten en aandachtspunten jaarrekeningcontrole 2021

5.1 Laatste actualiteiten in de rechtmatigheidsverantwoording

Medio juli 2021 is formeel besloten dat de rechtmatigheidsverantwoording niet meer in het begrotingsjaar 2021 wordt ingevoerd. Inmiddels is de nota van wijziging bij het wetsvoorstel versterking decentrale rekenkamers, waar de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van uitmaakt, ingediend bij de Tweede Kamer. Daarom zullen gemeenten en provincies naar verwachting voor het verslagjaar 2022, voor de eerste keer een rechtmatigheidsverantwoording op moeten nemen in de jaarrekening.

Recent is de Kadernota rechtmatigheid 2021 en 2022 en Notitie paragraaf bedrijfsvoering gepubliceerd door de Commissie BBV. Ten opzichte van eerdere publicaties is de reikwijdte en de verantwoordelijkheid met betrekking tot de rechtmatigheidscriteria Voorwaardecriterium, Begrotingscriterium en M&O -criterium teruggebracht. Op het moment dat binnen bovengenoemde criteria sprake is van bevindingen die ook het getrouwheidscriteria en de naleving van verslaggevingsstandaarden BBV raken, dan hebben deze bevindingen geen impact op de rechtmatigheidsverantwoording.

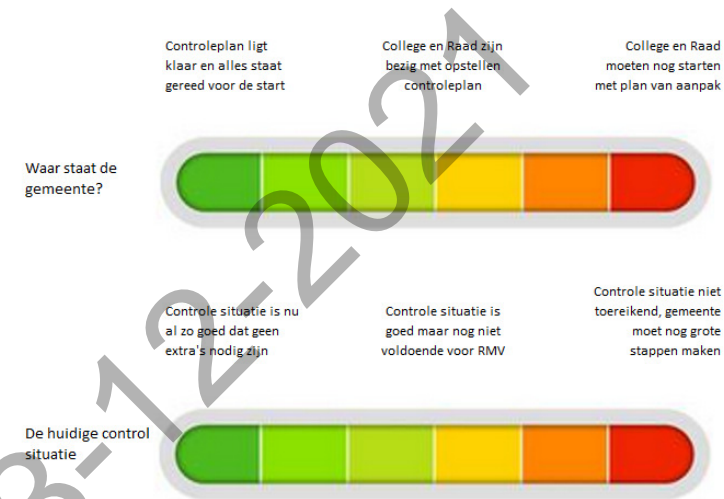
Wij signaleren dat de gemeente de voorbereiding op de uitvoering van de werkzaamheden inzake de rechtmatigheidsverantwoording beperkt heeft opgepakt vanwege de voorbereidingen voor de nieuwe gemeente Dijk en Waard. De gemeente is momenteel bezig met het finaliseren van een intern controleplan voor 2022. De

werkzaamheden ten aanzien van de verbijzonderde interne controle en de rechtmatigheidsverantwoording zijn nog niet belegd bij een team of eigenaren. Wij vragen de gemeente aandacht voor de volgende ontwikkelingen:

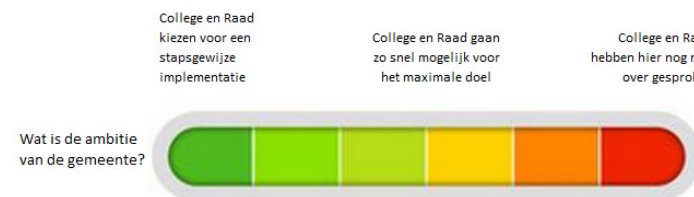
- De impact van de rechtmatigheidsverantwoording zal naar verwachting leiden tot minimaal een stabilisering maar eerder een uitbreiding van de omvang van werkzaamheden. Daarnaast kan dit ook leiden tot nieuwe werkzaamheden en is het noodzakelijk dat de frequentie van werkzaamheden wordt verhoogd. Wij adviseren u tijdig afspraken te maken over de planning van de werkzaamheden gedurende het jaar en vast te stellen of voor deze werkzaamheden voldoende deskundig personeel ter beschikking staat.
- Een goed plan van aanpak voor implementatie en het creëren van eigenaarschap is cruciaal voor een succesvolle implementatie. Derhalve is het van belang dat een proceseigenaar wordt benoemd die verantwoordelijk wordt voor de invoering van dit traject. Om de nieuwe werkzaamheden te kunnen concretiseren is het nodig om een toetsingskader te bepalen. Daaruit blijkt waarop gecontroleerd moet worden en wat aantoonbaar moet worden vastgelegd om de naleving van (financiële) rechtmatigheid voor het College en accountant te onderbouwen. Binnen de gemeente Dijk en Waard ligt deze verantwoordelijkheid bij de concern controller die als proceseigenaar is aangewezen.
- Wij adviseren de gemeente alle stellige uitspraken en aanbevelingen in de Kadernota Rechtmatigheid 2021 en 2022 op te volgen in een plan van aanpak of toereikend te onderbouwen waarom deze niet van toepassing zijn.

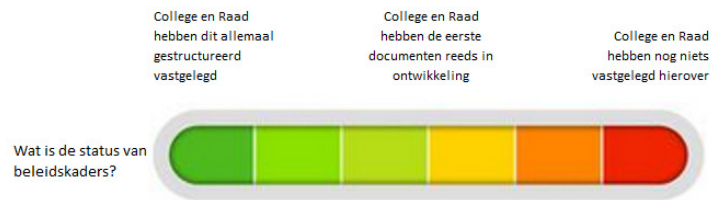
- Wij adviseren om de financiële verordeningen op de Kadernota Rechtmatigheid 2021 en 2022 aan te passen, alsmede een beleidsnota rechtmatigheid en het normenkader op te stellen. Middels een Raadsbesluit kan het College deze stukken over 2021 door de Raad laten vaststellen.
- In de Kadernota Rechtmatigheid 2022 wordt iedere gemeente aanbevolen een Nota M&O-beleid (inclusief fraude) op te stellen en deze te laten vaststellen. Wij adviseren om de procedure voor beide beleidsstukken samen te voegen tot één plan van aanpak (Position paper Rechtmatigheidsverantwoording) en deze periodiek te actualiseren.

Wij hebben met de organisatie gesproken over de stand van zaken met betrekking tot de implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording. In onderstaand overzicht hebben wij op de belangrijkste onderdelen de ontwikkeling weergegeven.

De huidige situatie binnen de gemeente is dat op een beperkte schaal is gestart met de voorbereidingen. Dit betekent dat de gemeente Dijk en Waard in 2022 de focus moet leggen op het finaliseren van de benodigde voorbereidingen om op tijd gereed te zijn voor de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording.

Wij constateren dat de gemeente niet actief bezig is met de voorbereidingen op de rechtmatigheidsverantwoording. College en Raad zijn nog niet met elkaar in gesprek. De focus van de gemeenten ligt op het harmoniseren van processen. Wij blijven de ontwikkelingen volgen en rapporteren hier ook weer over in ons accountantsverslag bij de jaarrekening 2022.

5.2 TOZO-regeling verlengd tot eind september 2021

Overeenkomstig voorgaand jaar is als gevolg van het COVID-19 virus is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de regeling Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO). In 2021 is sprake van een uitloop van TOZO 3 en zijn de nieuwe regelingen TOZO 4 en TOZO 5 ingesteld. De uiteindelijke doorlooptijd van de laatste regeling is tot en met 30 september 2021.

Daarnaast is landelijk de verwachting dat door het wegvallen van de TOZO steunmaatregelen een toename verwacht kan worden van BBZ aanvragen. Wij adviseren u tijdig hiermee rekening te houden in de begrotingswijzigingen.

5.3 Notitie lokale heffingen

De Commissie BBV heeft in april 2021 de notitie lokale heffingen (belastingen, heffingen en rechten) gepubliceerd. De notitie heeft als

doelstelling een nadere verduidelijking te geven omtrent de verwerkingswijze van lokale heffingen en verwerking in de rapportages, zoals de begroting en de jaarrekening. De notitie heeft als uitgangspunt dat deze in werking zal treden vanaf het begrotingsjaar 2022 of zoveel eerder als mogelijk.

In deze notitie zijn een aantal stellige uitspraken opgenomen die al door de gemeente toegepast worden. Hierbij moet u denken aan:

- Indien een voorziening onderhoud (volgens artikel 44, lid 1c BBV) onvoldoende is onderbouwd dan komen deze gelden niet in een reserve maar in een voorziening ex. artikel 44, lid 2 BBV;
- Dit geldt ook voor de baten uit lokale heffingen die aan het einde van het belastingjaar niet zijn besteed omdat begrote investeringen en (onderhouds-)werkzaamheden niet zijn uitgevoerd;
- Het is toegestaan om de bijdragen van derden (baten van de heffing) in te zetten ten behoeve van tariefegalisatie. De middelen worden dan op begrotingsbasis gedoteerd aan een voorziening ex artikel 44, lid 2 BBV. Er moet extracomptabel worden aangetoond dat deze middelen binnen een redelijke termijn ingezet worden ter bestrijding van de lasten waarvoor een heffing is opgelegd;
- Indien baten van lokale heffingen in één jaar geraamd en gerealiseerd worden en de lasten zich over meerdere jaren uitstrekken, is het toegestaan deze te matchen. Hiertoe wordt gebruik gemaakt van een voorziening artikel 44 lid 2 BBV of de balanspost 'nog te verrekenen bedragen';
- De commissie BBV adviseert dat in het geval dat een gemeente kiest voor tariefegalisatie dit vast te leggen in een raadsbesluit.

5.4 Impact Covid-19 in de jaarrekening

Ook in het jaar 2021 zijn de gevolgen van Covid-19 nog steeds enorm en heeft dit zowel impact op de samenleving als op de gemeentelijke (financiële) huishouding. De gemeenten hebben in de jaarrekening 2020 gekozen om een separate Corona paragraaf op te nemen in de jaarrekening. In deze paragraaf wordt de impact alsmede de financiële gevolgen op een begrijpelijke wijze toegelicht. Daarnaast is in de jaarrekening 2020 van de gemeente op diverse onderdelen een toelichting opgenomen op de impact van Covid-19. Deze wijze van toelichten voldoet aan de vereisten zoals voorgeschreven door de commissie BBV en de BADO 'Notitie effecten en risico's voor decentrale overheden vertaald naar de jaarrekening 2020' van 26 februari 2021.

Wij adviseren u om, behoudens de ontwikkelingen die komende tijd wellicht nog volgen op het gebied van rapportagevereisten, deze lijn door te zetten in de jaarrekening 2021. Daarmee is de verwachting dat de gemeente een goed inzicht kan geven in zowel de financiële impact (lasten en baten) als de inhoudelijke impact van Covid-19 voor het jaar 2021.

5.5 Het nieuwe normaal en hybride werkplekken

Voor de WLH geldt er een cultuur zal van hybride werkvormen, waarin medewerkers zowel vanuit huis als op kantoor werken. Deze werkwijze vraagt ook om de volgende visie en beleid:

- Welke medewerkers en welke teams zijn op verplichte momenten aanwezig op het gemeentehuis en wat betekent dat voor de bezetting binnen andere teams.

- (Meer) permanente afbakening van taken die op kantoor moeten, vanuit het oogpunt van risico en kwaliteit bijvoorbeeld (denk aan zaken waarbij vertrouwelijke documentatie een rol speelt), en taken die thuis kunnen (een rapport uitwerken of presentatie maken).
- Aanpassing en actualisaties van budgetten en personele regelingen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan besparing op reiskosten maar ook de fiscale impact van vergoedingen voor bijvoorbeeld reizen of thuiswerkvergoedingen op het moment dat omstandigheden wijzigen.
- Nieuwe werken vraagt ook een andere leiderschapsstijl. Meer werken vanuit vertrouwen komt in de plaats van controle. Is het management hier voldoende op voorbereid.

Wij adviseren u om de spelregels rondom de hybride werkvorm vast te leggen in een beleidsnotitie en deze periodiek te actualiseren op het moment dat de omstandigheden daarom vragen. Door hier aan de voorkant medewerkers van meerdere disciplines bij te betrekken wordt draagkracht gecreëerd onder de medewerkers.

5.6 Digitalisering

De gemeente heeft in 2021 een verbeteringslag gemaakt ten aanzien van software applicaties. Daarmee is een volgende stap gezet in verdere digitalisering van processen. Een voorbeeld hiervan is de invoering van een nieuwe van de financiële administratie (unit4). Daarnaast maakt de gemeente gebruik van meerdere applicaties waarin sprake is van een goed georganiseerde workflow en duidelijk zichtbare logging van transacties. Daarmee is het 'audit trail' van transacties en wijzigingen zichtbaar, dit geldt onder andere voor de financiële applicatie en het salarisverwerkingspakket. Daarnaast is het bijvoorbeeld mogelijk om in de bankapplicatie van de BNG een

bestand op te vragen met daarin inzichtelijk op betaalbatch/transactie niveau welke procuratiehouders de eerste en tweede handtekening hebben gezet.

De continuïteit, betrouwbaarheid en veiligheid van deze applicaties wordt onderbouwd door de leveranciers met een zogeheten ISAE 3402 Type II assurance rapport.

Wij constateren dat de gemeente binnen de lijnorganisatie nog veel ‘traditionele’ controles uitvoert ten aanzien van transacties en stromen om vast te kunnen stellen dat deze getrouw en rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit wordt aangevuld met controlewerkzaamheden in de derde ‘verdedigingslijn’ door medewerkers van de Verbijzonderde Interne controle afdeling, gebaseerd op steekproeven.

De huidige controles zijn weliswaar effectief maar mogelijk minder efficiënt dan wanneer meer wordt gesteund op de mogelijkheden die de verschillende applicaties bieden. Daarmee kan de verspilling van tijd en middelen worden teruggebracht, medewerkers en controletechnieken efficiënter worden ingezet en door data analyses meer integrale controles worden uitgevoerd.

Wij adviseren u, mede in relatie tot de aanstaande rechtmatigheidsverantwoording vanaf het boekjaar 2022, nog eens kritisch te kijken naar de controles die in het proces en door de VIC worden uitgevoerd en hierbij de mogelijkheden van procesgerichte controles en slimme data analyses te overwegen.

5.7 Wijziging woonplaatsbeginsel Jeugdwet vanaf 2022

Het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet regelt welke gemeente financieel verantwoordelijk is voor de jeugdhulp. Omdat het vaak moeilijk is om te bepalen welke gemeente verantwoordelijk is, is besloten om het woonplaatsbeginsel wettelijk te veranderen en te vereenvoudigen. Per 1 januari 2022 wordt het nieuwe woonplaatsbeginsel Jeugdwet van kracht. Vanaf dat moment bepaalt de plaats van inschrijving van de jeugdige welke gemeente verantwoordelijk is voor de zorg en niet langer de plaats waar de uitvoerende zorginstelling is gevestigd. Is er bijvoorbeeld sprake van (aaneengesloten) zorg met verblijf? Dan is de woonplaats waar de jeugdige stond ingeschreven direct voorafgaand aan de start van de verblijfszorg bepalend.

Het nieuwe woonplaatsbeginsel kan betekenen dat de gemeente Dijk en Waard langdurig verantwoordelijk blijft voor de zorg en ondersteuning van jeugdigen, ondanks dat deze niet meer woonachtig zijn binnen de gemeente. Landelijk betekent dit dat voor alle jeugdigen ook opnieuw bepaalt moet worden welke gemeente financieel verantwoordelijk is. Dit geldt ook voor gemeente Dijk en Waard en kan betekenen dat verblijfstrajecten voor jeugdigen zowel alsnog worden toegewezen aan Dijk en Waard of juist niet langer voor rekening van de gemeente komen. Dit kan mogelijk een grote impact hebben op uw begroting vanaf 2022.

De organisatie is zich hiervan bewust en actief betrokken bij de ontwikkelingen en de vertaalslag naar de financiële impact op de begroting. Wij zien dit als een belangrijk punt om actief te blijven monitoren de komende jaren.

Wij vertrouwen erop u met deze managementletter van dienst te zijn en zijn graag bereid u nadere toelichting te verstrekken.

Met vriendelijke groet,

Astrium Overheidsaccountants B.V.

drs. R.A.D. Knoester RA

CONCEPT 23-12-2021

Verspreidingskring en disclaimer gebruik managementletter

Deze managementletter is alleen bestemd voor het dagelijks bestuur en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat deze managementletter daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie deze managementletter getoond of in zijn handen komt op ons. De in deze managementletter aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij uw aandacht behoeven. Het is geen allesomvattende managementletter van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in deze managementletter is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel, welke zal worden verstrekt in onze controleverklaring.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen dienen te worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.

CONCEPT 23-12-2021